

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 30.12.2002
COM(2002) 770 τελικό

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για το εμπόριο ορισμένων ειδών και προϊόντων τα οποία είναι δυνατό να
χρησιμοποιηθούν για τη θανατική ποινή, για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη
ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία**

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

- (1) Ο στόχος της συνημμένης πρότασης είναι να καθορίσει ένα ειδικό εμπορικό καθεστώς για ορισμένα είδη και προϊόντα τα οποία είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία. Ένα τέτοιο καθεστώς αναμένεται ότι θα συμβάλει στην πρόληψη της παραβίασης του θεμελιώδους ανθρωπίνου δικαιώματος για μη υποβολή σε βασανιστήρια ή σε άλλη σκληρή απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, που αποτελεί βασικό στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως υπογραμμίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές για την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τα βασανιστήρια, ή κάθε άλλη σκληρή απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, που ενέκρινε το Συμβούλιο (Γενικές Υποθέσεις) στις 9 Απριλίου 2001. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές διασαφηνίζουν τη θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την πρόληψη της χρήσης και της παραγωγής καθώς και του εμπορίου τέτοιων ειδών.
- (2) Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές υπογραμμίζουν ότι η απαγόρευση σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής τιμωρίας επιβάλλει σαφή όρια στην εφαρμογή της θανατικής ποινής. Όσον αφορά την τελευταία, το Συμβούλιο υιοθέτησε στις 29 Ιουνίου 1998 κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι τρίτων χωρών όσον αφορά τη θανατική ποινή.
- (3) Από το διεθνές σύμφωνο για τα αστικά και πολιτικά δικαιώματα, την ευρωπαϊκή σύμβαση για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, από τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1984 κατά των βασανιστηρίων και άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, και από τον Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνάγεται ότι δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν εξαιρέσεις από την απαγόρευση των βασανιστηρίων και κάθε σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας.
- (4) Η απαγόρευση των βασανιστηρίων και άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας αποτελεί τμήμα του δημόσιου ήθους της διεθνούς κοινότητας. Το προτεινόμενο καθεστώς περιορίζει το εμπόριο με στόχο την πρόληψη παραβιάσεων της απαγόρευσης αυτής σε περιπτώσεις όπου ενδέχεται να γίνουν αυτές οι παραβιάσεις και, για τον λόγο αυτό, είναι αναγκαία η προστασία του δημόσιου ήθους.
- (5) Το προτεινόμενο καθεστώς αποτελείται από δύο στοιχεία. Το πρώτο στοιχείο είναι η απαγόρευση των συναλλαγών όσον αφορά είδη που στην πράξη χρησιμοποιούνται μόνο για τη θανατική ποινή ή για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία.
- (6) Το δεύτερο στοιχείο επιτρέπει στις αρμόδιες αρχές να ελέγχουν το εμπόριο ειδών και προϊόντων που εγγράφονται σε κατάσταση, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη θανατική ποινή ή για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία αλλά τα οποία έχουν, ωστόσο, και νόμιμες χρήσεις. Οι αρμόδιες αρχές πρέπει να επιβάλουν τους όρους που θεωρούν κατάλληλους ώστε να εμποδίσουν να χρησιμοποιούνται τα είδη και τα προϊόντα αυτά για τη θανατική ποινή ή για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία. Κατά το έργο αυτό, οι αρμόδιες αρχές πρέπει, βέβαια, να λαμβάνουν υπόψη κάθε σχετικό συντελεστή, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων για περιπτώσεις

βασανιστηρίων ή άλλης, σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας που έχουν συμβεί στη χώρα προορισμού.

- (7) Κατά συνέπεια, η κατάσταση ειδών αποτελείται από δύο τμήματα. Το παράρτημα I περιλαμβάνει συγχρόνως τα είδη που δεν έχουν καμία, ή ουσιαστικά καμία πρακτική χρήση άλλη από την επιβολή της θανατικής ποινής και τα είδη που δεν έχουν καμία, ή ουσιαστικά καμία άλλη πρακτική χρήση, από τα βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία.
- (8) Το παράρτημα II περιλαμβάνει τα είδη και τα προϊόντα τα οποία είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν για τη θανατική ποινή ή για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση, τα οποία έχουν επίσης και νόμιμες χρήσεις. Προκειμένου να αποφευχθούν διαδικασίες αδικαιολόγητα δυσκίνητες και δαπανηρές, το παράρτημα II περιορίζεται σε είδη και προϊόντα τα οποία έχουν σχεδιασθεί κατά τρόπο ώστε είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν καταχρηστικά για την επιβολή της θανατικής ποινής ή για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία. Π.χ., επειδή είναι δυνατό να προκαλέσουν έντονο πόνο ή ζημία σε ανθρώπινα όντα και περιορίζεται επίσης στα είδη και προϊόντα που χρησιμοποιούνται για να τηρηθεί ο νόμος, δηλαδή που προορίζονται για χρήση από υπαλλήλους επιβολής του νόμου και παρόμοιους επαγγελματίες.
- (9) Ο προτεινόμενος κανονισμός επιβάλλει επίσης περιορισμούς όσον αφορά τις υπηρεσίες που σχετίζονται με τα είδη που περιέχονται στην κατάσταση και τις δραστηριότητες μεσιτείας. Ωστόσο, ο κανονισμός δεν περιορίζει το εμπόριο ειδών και προϊόντων που δεν περιέχονται στην εν λόγω κατάσταση.
- (10) Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνολογικές εξελίξεις, η κατάσταση των ειδών και προϊόντων είναι σκόπιμο να επανεξετάζεται. Σχετικά με αυτό, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα είδη επιβολής του νόμου, τα οποία αποκαλούνται "μη φονικά είδη", τα οποία προορίζονται για τη διατήρηση της δημόσιας τάξης και ενδέχεται να είναι περισσότερο ζημιογόνα απ'όσο παραδέχονται οι κατασκευαστές τους και, για το λόγο αυτό, ενδέχεται να χρησιμοποιούνται καταχρηστικά για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία.
- (11) Οι κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι τρίτων χωρών όσον αφορά τα βασανιστήρια ή κάθε άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, που ενέκρινε το Συμβούλιο στις 9 Απριλίου 2001, αναφέρουν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα δεσμεύσει τις τρίτες χώρες ώστε να "εμποδίζουν τη χρήση, παραγωγή και το εμπόριο ειδών που προορίζονται για την επιβολή βασανιστηρίων ή άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας". Η Επιτροπή θεωρεί ότι η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να λάβει τα ίδια μέτρα με εκείνα που καλεί να λάβουν οι τρίτες χώρες. Για τον σκοπό αυτό, προτείνει να επιβληθούν περιορισμοί στο εμπόριο με τις τρίτες χώρες όσον αφορά τα είδη και τα προϊόντα τα οποία είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν για τη θανατική ποινή ή για βασανιστήρια ή άλλη, σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση.
- (12) Ο προτεινόμενος κανονισμός δεν επιβάλλει κανένα περιορισμό όσον αφορά τη χρήση, την παραγωγή, το εμπόριο και την πώληση στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς των εν λόγω ειδών και προϊόντων. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να λάβουν συμπληρωματικά μέτρα, ειδικά όσον αφορά την παραγωγή τέτοιων ειδών και προϊόντων και αναμένει να το κάνουν το συντομότερο δυνατό.

- (13) Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι ο προτεινόμενος κανονισμός δεν προκαλεί ζημία στο καθεστώς ελέγχου των εξαγωγών όσον αφορά τα προϊόντα διπλής χρήσης (Κανονισμός του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1334/2000) ούτε στο καθεστώς σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων (Οδηγία του Συμβουλίου 91/477/ΕΚ, η οποία προβλέπει, *μεταξύ άλλων*, ότι τα κράτη μέλη πρέπει να ενισχύσουν τους ελέγχους στα εξωτερικά τους σύνορα όσον αφορά την κατοχή όπλων, ούτε αποκλείει την επιβολή απαγορεύσεων στις εξαγωγές για άλλους λόγους, π.χ. για την αποθάρρυνση και την καταδίκη της εσωτερικής καταστολής σε μία τρίτη χώρα (π.χ. Κανονισμοί του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1081/2000 όσον αφορά την Myanmar/Βιρμανία και αριθ. 310/2002 όσον αφορά την Ζιμπάμπουε).

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για το εμπόριο ορισμένων ειδών και προϊόντων τα οποία είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν για τη θανατική ποινή, για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 133,

την πρόταση της Επιτροπής¹,

Εκτιμώντας τα παρακάτω:

- (1) Ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών αποτελεί μία από τις κοινές αρχές των κρατών μελών που καθορίζονται στο άρθρο 6 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τον λόγο αυτό, η Κοινότητα αποφάσισε το 1995 να καταστήσει τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών ουσιαστικό στοιχείο στις σχέσεις της με τις τρίτες χώρες. Αποφασίστηκε να εισάγεται ρήτρα για το σκοπό αυτό σε κάθε νέα εμπορική συμφωνία, συμφωνία συνεργασίας και συμφωνία σύνδεσης γενικού χαρακτήρα που συνάπτει με τρίτες χώρες.
- (2) Το άρθρο 5 της Παγκόσμιας Διακήρυξης για τα δικαιώματα του ανθρώπου, το άρθρο 7 του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά Δικαιώματα και το άρθρο 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών επιβάλλουν άνευ όρων εκτεταμένη απαγόρευση των βασανιστηρίων και κάθε άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας. Όλες οι διατάξεις και ειδικότερα η Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών κατά των βασανιστηρίων² και η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1984 κατά των βασανιστηρίων, επιβάλλουν στα κράτη την υποχρέωση να απαγορεύουν τα βασανιστήρια.
- (3) Το άρθρο 2 παράγραφος 2 του Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης³ απαγορεύει τις εκτελέσεις και τις καταδίκες σε θανατική ποινή. Στις 29 Ιουνίου 1998, το Συμβούλιο ενέκρινε τις "Κατευθυντήριες γραμμές για την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι των τρίτων χωρών όσον αφορά τη θανατική ποινή" και αποφάσισε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να εργασθεί για την κατάργηση της θανατικής ποινής παγκοσμίως.

¹ EE C [...], [...], σ. [...].

² Απόφαση 3452 (XXX) της 9.12.1975 της Γενικής Συνόδου των Ηνωμένων Εθνών.

³ EE C 364, 18.12.2000, σ. 1.

- (4) Το άρθρο 4 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαγορεύει τα βασανιστήρια και την απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση και τιμωρία. Στις 9 Απριλίου 2001, το Συμβούλιο ενέκρινε "κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι των τρίτων χωρών όσον αφορά τα βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία". Οι κατευθυντήριες αυτές γραμμές αναφέρονται τόσο στην υιοθέτηση το 1998 του κώδικα συμπεριφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τις εξαγωγές όπλων, όσο και στη μελλοντική εισαγωγή μέτρων ελέγχου των εξαγωγών παραστρατιωτικών ειδών, ως παραδείγματα μέτρων που έχουν στόχο να συμβάλουν αποτελεσματικά στην κατάργηση των βασανιστηρίων ή άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας. Οι κατευθυντήριες αυτές γραμμές προβλέπουν επίσης ότι πρέπει να δεσμευθούν οι τρίτες χώρες να εμποδίζουν τη χρήση και την παραγωγή καθώς και το εμπόριο ειδών που έχουν σχεδιασθεί για την επιβολή βασανιστηρίων ή για να χρησιμοποιηθούν για άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία. Οι κατευθυντήριες αυτές γραμμές αναφέρουν επίσης ότι η απαγόρευση σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής ποινής θέτει σαφή όρια στην εφαρμογή της θανατικής ποινής.
- (5) Με το ψήφισμά της για τα βασανιστήρια ή κάθε άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, που εκδόθηκε στις 25 Απριλίου 2001 και υποστηρίχθηκε από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα κάλεσε τα κράτη μέλη του ΟΗΕ να λάβουν τα αναγκαία μέτρα, ακόμη και νομοθετικά, για την πρόληψη και την απαγόρευση, μεταξύ άλλων, της εξαγωγής ειδών που προορίζονται ειδικά για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία. Το σημείο αυτό επιβεβαιώθηκε με ψήφισμα που εκδόθηκε στις 16 Απριλίου 2002.
- (6) Στις 3 Οκτωβρίου 2001, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε ψήφισμα⁴ σχετικά με τη δεύτερη ετήσια έκθεση του Συμβουλίου που εκπονήθηκε σύμφωνα με το λειτουργικό μέτρο 8 του κώδικα συμπεριφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τις εξαγωγές όπλων, το οποίο καλούσε την Κοινότητα να ενεργήσει γρήγορα για να προτείνει έναν κατάλληλο κοινοτικό μηχανισμό που θα απαγορεύει την προώθηση, το εμπόριο και την εξαγωγή αστυνομικού εξοπλισμού και εξοπλισμού ασφαλείας, η χρήση του οποίου είναι εγγενώς σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική και να εξασφαλίσει ότι το κοινοτικό αυτό μέσο θα αναστείλει τη μεταφορά ειδών, οι κλινικές συνέπειες των οποίων δεν είναι πλήρως γνωστές και ειδών, η χρήση των οποίων στην πράξη μπορεί να αποτελέσει ουσιαστικό κίνδυνο για κατάχρηση ή για πρόκληση αδικαιολογήτων πληγών.
- (7) Για τον λόγο αυτό πρέπει, συνεπώς, να θεσπισθούν κοινοτικοί κανόνες που θα διέπουν το εμπόριο με τις τρίτες χώρες, ειδών και προϊόντων που είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν για τη θανατική ποινή ή για βασανιστήρια ή για την επιβολή άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας. Οι κανόνες αυτοί συμβάλλουν στην προώθηση του σεβασμού της ανθρώπινης ζωής και των θεμελιωδών ανθρώπινων δικαιωμάτων και χρησιμεύουν, συνεπώς, στη διατήρηση του δημόσιου ήθους. Οι κανόνες αυτοί πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι κοινοτικοί οικονομικοί φορείς δεν αποκομίζουν κέρδος από εμπόριο το οποίο είτε προωθεί, ή διευκολύνει διαφορετικά την εφαρμογή πολιτικών σχετικά με τη θανατική ποινή ή σχετικά με βασανιστήρια, ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή

⁴ ΕΕ C 87 E, 11.4.2002, σ. 136.

τιμωρία, που δεν συμφωνεί με τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τον Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με τις διεθνείς συμβάσεις και συνθήκες.

- (8) Για τον σκοπό του παρόντος κανονισμού, είναι πρόσφορο να εφαρμόζονται οι ορισμοί όσον αφορά τα βασανιστήρια και άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία οι οποίοι αναφέρονται στη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1984 κατά των βασανιστηρίων και κάθε άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας. Οι ορισμοί αυτοί πρέπει να ερμηνεύονται λαμβάνοντας υπόψη τη νομολογία όσον αφορά την ερμηνεία των αντίστοιχων όρων που περιέχονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και στον Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (9) Θεωρείται απαραίτητο να απαγορευθούν οι εξαγωγές και οι εισαγωγές ειδών που δεν έχουν καμία, ή ουσιαστικά καμία, πρακτική χρήση άλλη από την επιβολή της θανατικής ποινής ή στόχους βασανιστηρίων, σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας. Πρέπει να σημειωθεί σχετικά, ότι το άρθρο 33 ελάχιστων κανόνων των πρότυπων των Ηνωμένων Εθνών για τη μεταχείριση των φυλακισμένων⁵ απαγορεύει τη χρήση αλυσίδων και σιδηρών δεσμών ως μέσου κράτησης.
- (10) Είναι επίσης αναγκαίο να υποβάλλονται σε ελέγχους οι εξαγωγές ορισμένων ειδών και προϊόντων τα οποία δεν χρησιμοποιούνται μόνο για τη θανατική ποινή ή για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία αλλά επίσης για άλλους, νόμιμους λόγους. Οι έλεγχοι αυτοί πρέπει να επιβάλλονται σε είδη που έχουν σχεδιασθεί έτσι ώστε θα μπορούσε εύκολα να γίνει κατάχρησή τους για την επιβολή της θανατικής ποινής ή βασανιστηρίων ή άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας καθώς και σε είδη και προϊόντα που χρησιμοποιούνται για την επιβολή του νόμου.
- (11) Όσον αφορά τα είδη για την επιβολή του νόμου, πρέπει να σημειωθεί ότι το άρθρο 3 του κώδικα συμπεριφοράς για τους υπαλλήλους επιβολής του νόμου⁶ προβλέπει ότι οι υπάλληλοι επιβολής του νόμου μπορούν να χρησιμοποιήσουν βία μόνον εφόσον αυτό είναι αυστηρά απαραίτητο και στο βαθμό που απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Οι βασικές αρχές σχετικά με τη χρήση βίας και όπλων από υπαλλήλους επιβολής του νόμου, που εγκρίθηκε από το 8ο Συνέδριο των Ηνωμένων Εθνών το 1990, σχετικά με την πρόληψη της εγκληματικότητας και τη μεταχείριση των παραβατών, προβλέπει ότι οι υπάλληλοι επιβολής του νόμου πρέπει κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους να εφαρμόζουν, κατά το δυνατό, μη βίαια μέσα πριν καταλήξουν στη χρήση βίας και όπλων.
- (12) Στο πνεύμα αυτό, οι βασικές αυτές αρχές συνηγορούν για την ανάπτυξη μη φονικών όπλων εξουδετέρωσης που πρέπει να χρησιμοποιούνται στις κατάλληλες περιστάσεις, ενώ αποδέχονται ότι η χρήση των όπλων αυτών πρέπει να ελέγχεται με προσοχή. Στο πλαίσιο αυτό, ορισμένα είδη που χρησιμοποιούνται κατά παράδοση από την αστυνομία για αυτοάμυνα και για τον έλεγχο ταραχών, έχουν τροποποιηθεί έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούνται για την επιβολή ηλεκτροσόκ και χημικών ουσιών

⁵ Εγκρίθηκε από το ψήφισμα 663 C (XXIV) της 31.7.1957 και 2076 (LXII) της 13.5.1977 του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου των Ηνωμένων Εθνών.

⁶ Απόφαση 34/169 της 17.12.1979 της Γενικής Συνόδου των Ηνωμένων Εθνών.

για την εξουδετέρωση ατόμων. Υπάρχουν ενδείξεις ότι, σε πολλές χώρες, τα όπλα αυτά χρησιμοποιούνται καταχρηστικά για βασανιστήρια και άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία.

- (13) Οι βασικές αυτές αρχές τονίζουν ότι οι υπάλληλοι επιβολής του νόμου πρέπει να είναι εξοπλισμένοι με είδη αυτοάμυνας. Για το λόγο αυτό, ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στο εμπόριο συνήθων ειδών για αυτοάμυνα, όπως είναι οι ασπίδες προστασίας.
- (14) Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται επίσης στο εμπόριο χημικών ουσιών που χρησιμοποιούνται για την εξουδετέρωση ατόμων, μεταξύ των οποίων είναι τα δακρυγόνα και τα μέσα ελέγχου ταραχών.
- (15) Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι οι πρότυποι ελάχιστοι κανόνες των Ηνωμένων Εθνών για τη μεταχείριση των φυλακισμένων⁷ προβλέπουν ότι τα μέσα καταστολής δεν πρέπει ποτέ να εφαρμόζονται ως τιμωρία και ότι τα μέσα αυτά πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο είτε ως προφύλαξη από απόδραση κατά τη διάρκεια μεταφοράς, για ιατρικούς λόγους μετά από υπόδειξη ιατρού ή, σε περίπτωση που οι άλλες μέθοδοι ελέγχου έχουν αποτύχει, για να εμποδίσουν ένα φυλακισμένο να πληγώσει τον εαυτό του ή άλλους ή να καταστρέψει ιδιοκτησία.
- (16) Οι κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι τρίτων χωρών, σχετικά με τα βασανιστήρια και άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι οι επικεφαλής αποστολής σε τρίτες χώρες πρέπει να συμπεριλαμβάνουν στις περιοδικές τους εκθέσεις ανάλυση των περιπτώσεων βασανισμού ή άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας στο κράτος όπου είναι διαπιστευμένοι καθώς και τα μέτρα τα οποία λαμβάνουν για την καταπολέμησή τους. Οι αρμόδιες αρχές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους τις εκθέσεις αυτές και ανάλογες εκθέσεις που εκπονούνται από σχετικούς διεθνείς οργανισμούς, όταν αποφασίζουν σχετικά με αιτήσεις για τη χορήγηση αδειών. Οι εκθέσεις αυτές πρέπει επίσης να περιγράφουν κάθε είδος που χρησιμοποιείται στις τρίτες χώρες για τη θανατική ποινή ή για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία.
- (17) Για την κατάργηση της θανατικής ποινής σε τρίτες χώρες και για την πρόληψη των βασανιστηρίων και άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, θεωρείται αναγκαίο να επιβληθούν περιορισμοί όσον αφορά την παροχή στις τρίτες χώρες υπηρεσιών σχετικών με τη λειτουργία και τη χρήση όλων των ειδών που αποτελούν το αντικείμενο του παρόντος κανονισμού. Για τον ίδιο λόγο, πρέπει επίσης να επιβληθούν περιορισμοί στην παροχή υπηρεσιών οι οποίες προωθούν πωλήσεις ειδών και προϊόντων που υπάγονται στον παρόντα κανονισμό, όπως είναι η μεσιτεία, ανεξάρτητα από το εάν τα εν λόγω είδη έχουν τεθεί, τίθενται ή θα τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία σε μία οιαδήποτε στιγμή στο έδαφος της Κοινότητας.
- (18) Τα μέτρα του παρόντος κανονισμού έχουν στόχο να εμποδίσουν τόσο τη θανατική ποινή, όσο και τα βασανιστήρια και κάθε άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία σε τρίτες χώρες. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν περιορισμούς στις συναλλαγές με τρίτες χώρες όσον αφορά τα είδη που είναι δυνατό να

⁷

Που εγκρίθηκε από τις αποφάσεις 663 C (XXIV) της 31.7.1957 και 2076 (LXII) της 13.5.1977 του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου των Ηνωμένων Εθνών.

χρησιμοποιηθούν για την επιβολή της θανατικής ποινής ή για βασανιστήρια και άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία. Δεν θεωρείται αναγκαίο να καθιερωθούν παρόμοιοι έλεγχοι στις συναλλαγές στο εσωτερικό της Κοινότητας εφόσον δεν ισχύει η θανατική ποινή στα κράτη μέλη, και υπάρχουν επαρκείς εγγυήσεις για να εμποδίζονται τα βασανιστήρια και άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία.

- (19) Οι κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι τρίτων χωρών όσον αφορά τα βασανιστήρια και άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία αναφέρουν ότι, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος λήψης αποτελεσματικών μέτρων εναντίον των βασανιστηρίων και άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, οι περιορισμοί αυτοί των συναλλαγών με τρίτες χώρες πρέπει να συμπληρώνονται από μέτρα για την απαγόρευση της χρήσης και της παραγωγής ειδών που προορίζονται για την επιβολή βασανιστηρίων ή άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας.
- (20) Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα νέα στοιχεία και οι τεχνολογικές εξελίξεις, η κατάσταση των ειδών και προϊόντων που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό πρέπει να επανεξετάζεται ανά αναλογικά τακτά διαστήματα.
- (21) Είναι αναγκαίο, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενημερώνονται αμοιβαία για τα μέτρα που λαμβάνουν δυνάμει του παρόντος κανονισμού καθώς και για άλλες συναφείς πληροφορίες που διαθέτουν σχετικά με τον παρόντα κανονισμό.
- (22) Τα απαραίτητα ουσιαστικά μέτρα για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού είναι μέτρα διαχείρισης υπό την έννοια του άρθρου 2 της απόφασης 1999/468/EK του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 1999 για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή⁸. Τα μέτρα αυτά πρέπει να υιοθετούνται σύμφωνα με τη διαδικασία διαχείρισης που προβλέπεται στο άρθρο 4 της απόφασης αυτής.
- (23) Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει κανόνες για τις κυρώσεις που πρέπει να επιβάλλονται σε περίπτωση παραβιάσεων των διατάξεων του παρόντος κανονισμού και εξασφαλίζει την εφαρμογή τους. Οι κυρώσεις αυτές πρέπει να είναι αποτελεσματικές, ανάλογες της παραβίασης και αποτρεπτικές.
- (24) Η παρούσα πράξη σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως στον Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

⁸ EE L 184, 17.7.1999, σ. 23.

Κεφάλαιο I

Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός καθορίζει τους κοινοτικούς κανόνες που διέπουν το εμπόριο με τρίτες χώρες όσον αφορά τα είδη και τα προϊόντα που είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν για την επιβολή της θανατικής ποινής ή για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, ταπεινωτική ή απάνθρωπη μεταχείριση ή τιμωρία και όσον αφορά τις σχετικές υπηρεσίες.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού νοούνται ως:

- (α) "βασανιστήρια": κάθε πράξη με την οποία επιβάλλεται μεθοδευμένα έντονος σωματικός ή διανοητικός πόνος ή κακώσεις, σε κάποιο πρόσωπο με σκοπό να αποσπασθεί από αυτό ή από τρίτο πρόσωπο πληροφορία ή ομολογία, να τιμωρηθεί για πράξη που αυτό ή τρίτο πρόσωπο διέπραξε ή υπάρχουν υπόνοιες ότι διέπραξε, ή για να ασκηθεί εκφοβισμός ή καταπίεση σε αυτό ή τρίτο πρόσωπο, ή στο πλαίσιο εφαρμογής διακρίσεων οποιουδήποτε είδους, όταν αυτός ο πόνος ή η κάκωση επιβάλλονται από δημόσιο λειτουργό ή άλλο πρόσωπο που ενεργεί με επίσημη ιδιότητα ή με την υποκίνηση, τη συναίνεση ή την αποδοχή του. Δεν περιλαμβάνονται, ωστόσο, στις πράξεις αυτές ο πόνος ή οι κακώσεις που προέρχονται αποκλειστικά από πράξεις οι οποίες αποτελούν στοιχείο ή συνέπεια της νόμιμης εκτέλεσης της ποινής. Εννοείται ότι για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού η θανατική ποινή δεν είναι νόμιμη ποινή·
- (β) "σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία": κάθε πράξη με την οποία επιβάλλεται μεθοδευμένα έντονος σωματικός ή διανοητικός πόνος ή κακώσεις σε κάποιο πρόσωπο, όταν αυτός ο πόνος ή η κάκωση επιβάλλονται από δημόσιο λειτουργό ή άλλο πρόσωπο που ενεργεί με επίσημη ιδιότητα ή με την υποκίνηση ή τη συναίνεση ή με την αποδοχή του. Δεν περιλαμβάνονται, ωστόσο, στις πράξεις αυτές ο πόνος ή οι κακώσεις που προέρχονται αποκλειστικά από πράξεις οι οποίες αποτελούν στοιχείο ή συνέπεια της νόμιμης εκτέλεσης της ποινής· εννοείται ότι για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού η θανατική ποινή δεν είναι νόμιμη ποινή.
- (γ) "αρχή επιφορτισμένη με την επιβολή του νόμου": κάθε αρχή αρμόδια για την πρόληψη, τον προσδιορισμό, την καταπολέμηση και την τιμωρία ποινικών αδικημάτων, όπως είναι, χωρίς η απαρίθμηση να είναι περιοριστική, η αστυνομία, ο εισαγγελέας, κάθε δικαστική αρχή, κάθε δημόσια ή ιδιωτική σωφρονιστική αρχή και, ανάλογα με την περίπτωση, κάθε κρατική δύναμη ασφάλειας και κάθε στρατιωτική αρχή·

- (δ) "πράξη εξαγωγής": κάθε εξαγωγή, επανεξαγωγή, πώληση, μεταφορά, παράδοση ή αποστολή, άμεση ή έμμεση, προς οποιοδήποτε πρόσωπο, φορέα ή οργανισμό σε τρίτη χώρα ή προς οποιοδήποτε πρόσωπο, φορέα ή οργανισμό για κάθε εργασία που διενεργείται στο έδαφος ή από το έδαφος οποιασδήποτε τρίτης χώρας·
- (ε) "πράξη εισαγωγής": κάθε εισαγωγή προϊόντων στο έδαφος της Κοινότητας·
- (στ) "αρμόδια αρχή": αρχή που περιέχεται στο παράρτημα ΙΙΙ.
- (ζ) "έδαφος της Κοινότητας": όλα τα εδάφη των κρατών μελών στα οποία εφαρμόζεται η συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύμφωνα με τους όρους που αναφέρονται στη συνθήκη αυτή.

Κεφάλαιο ΙΙ

Είδη που δεν έχουν καμία, ή ουσιαστικά καμία, πρακτική χρήση άλλη από την επιβολή της θανατικής ποινής ή βασανιστηρίων και άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας

Άρθρο 3 Απαγόρευση εξαγωγής

1. Όσον αφορά τα είδη που αναφέρονται στο παράρτημα Ι, απαγορεύεται κάθε πράξη εξαγωγής, ανεξάρτητα από την καταγωγή των ειδών αυτών.

Απαγορεύεται κάθε πώληση, παροχή, προμήθεια ή μεταφορά σε οποιοδήποτε πρόσωπο, οργανισμό ή φορέα σε τρίτη χώρα ή σε οποιοδήποτε πρόσωπο, οργανισμό ή φορέα για κάθε εργασία που διενεργείται στο έδαφος ή από το έδαφος οποιασδήποτε τρίτης χώρας, αμέσως ή εμμέσως, για παροχή τεχνικής συμβουλής, βοήθειας ή κατάρτισης σε σχέση με τη λειτουργία, χρήση, παραγωγή, σύνθεση ή μεταποίηση ειδών που περιέχονται στο παράρτημα Ι.

Απαγορεύονται οι δραστηριότητες μεσιτείας και παράνομης δραστηριότητας που έχουν στόχο να διευκολύνουν ή να προωθήσουν πράξεις εξαγωγής όσον αφορά τα είδη αυτά.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, μία αρμόδια αρχή μπορεί να εγκρίνει την πράξη εξαγωγής όσον αφορά τα είδη που αναφέρονται στο παράρτημα Ι και την παροχή των σχετικών υπηρεσιών, εφόσον αποδεικνύεται ότι στην τρίτη χώρα στην οποία θα εξαχθούν τα είδη, αυτά θα χρησιμοποιηθούν μόνο για τον αποκλειστικό σκοπό δημόσιας διάθεσης σε μουσείο λόγω της ιστορικής σημασίας τους.

Άρθρο 4 Απαγόρευση εισαγωγής

1. Όσον αφορά τα είδη που περιέχονται στο παράρτημα Ι, απαγορεύεται κάθε πράξη εισαγωγής ανεξάρτητα από την καταγωγή των ειδών αυτών.

Απαγορεύεται η χορήγηση, πώληση, παροχή ή μεταφορά σε οποιοδήποτε πρόσωπο ή φορέα στην Κοινότητα ή σε οποιοδήποτε πρόσωπο, φορέα ή οργανισμό για κάθε εργασία που διενεργείται στο έδαφος ή από το έδαφος της Κοινότητας, αμέσως ή εμμέσως, τεχνικών συμβουλών, συνδρομής ή κατάρτισης που έχει σχέση με τη λειτουργία, τη χρήση, την παραγωγή, τη σύνθεση ή τη μεταποίηση των ειδών που περιέχονται στο παράρτημα Ι.

Απαγορεύονται οι δραστηριότητες μεσιτείας και παρόμοιες δραστηριότητες που έχουν στόχο να διευκολύνουν ή να προωθήσουν οποιαδήποτε πράξη εισαγωγής όσον αφορά τα είδη αυτά.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, μία αρμόδια αρχή μπορεί να επιτρέψει την εισαγωγή όσον αφορά τα είδη που αναφέρονται στο παράρτημα Ι και την παροχή των σχετικών υπηρεσιών, εφόσον αποδεικνύεται ότι στο κράτος μέλος προορισμού, τα είδη αυτά θα χρησιμοποιηθούν για τον αποκλειστικό σκοπό δημόσιας διάθεσης σε μουσείο λόγω της ιστορικής σημασίας τους.

Κεφάλαιο ΙΙΙ

Είδη και προϊόντα που είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν για την επιβολή της θανατικής ποινής, για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία

Άρθρο 5

Προϋπόθεση για την έκδοση άδειας εξαγωγής

1. Για κάθε πράξη εξαγωγής όσον αφορά τα είδη και τα προϊόντα που περιέχονται στο παράρτημα ΙΙ, απαιτείται έκδοση άδειας ανεξάρτητα από την καταγωγή των ειδών αυτών.
2. Όσον αφορά τα είδη και τα προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ, έκδοση άδειας απαιτείται για τις ακόλουθες δραστηριότητες:
 - (α) διαπραγμάτευση ή σύναψη σύμβασης ή συμφωνίας όσον αφορά την πώληση, τη μεταφορά, την παροχή ή αποστολή αυτών των ειδών, εάν
 - (i) η σύμβαση ή η συμφωνία αυτή έχει συναφθεί είτε από πρόσωπο, φορέα ή οργανισμό, ή εξ ονόματός του, σε μια τρίτη χώρα, ή από οποιοδήποτε πρόσωπο, φορέα ή οργανισμό, ή εξ ονόματός του, για κάθε εργασία που διενεργείται στο έδαφος ή από το έδαφος οποιασδήποτε τρίτης χώρας,
 - (ii) η σύμβαση ή η συμφωνία αυτή απαιτεί να τεθούν στη διάθεση αυτού του προσώπου, φορέα ή οργανισμού τα είδη που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ, και
 - (iii) το πρόσωπο, ο φορέας ή ο οργανισμός που έχει αναλάβει τη μεσιτεία ή παρόμοιες δραστηριότητες είναι εγκατεστημένος στο έδαφος της Κοινότητας·

- (β) χορήγηση, πώληση, παροχή ή μεταφορά, αμέσως ή εμμέσως, τεχνικής βοήθειας, συμβουλής ή κατάρτισης σχετικά με τη λειτουργία, τη χρήση, την παραγωγή, τη σύνθεση ή τη μεταποίηση αυτών των ειδών σε οποιοδήποτε πρόσωπο, φορέα ή οργανισμό σε μία τρίτη χώρα ή σε οποιοδήποτε πρόσωπο, φορέα ή οργανισμό για την εργασία που διενεργείται στο έδαφος ή από το έδαφος οποιασδήποτε τρίτης χώρας.

Άρθρο 6
Αιτήσεις για παροχή αδειών

1. Η άδεια για πράξεις εξαγωγής και δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος (1) και 5 παράγραφος (2), (β), μπορεί να χορηγείται μόνον από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο εξαγωγέας, ο πωλητής, ο παρέχων την υπηρεσία ή το μέρος που προβαίνει στη μεταφορά.

Η άδεια για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 5, παράγραφος (2), (α), μπορεί να χορηγείται μόνο από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένο το πρόσωπο, ο φορέας ή ο οργανισμός που διαπραγματεύεται ή συνάπτει τη σύμβαση ή συμφωνία.

2. Οι αιτούντες πρέπει να παρέχουν στην αρμόδια αρχή όλες τις σχετικές πληροφορίες όσον αφορά τις δραστηριότητες για τις οποίες ζητείται η άδεια. Για τις πράξεις εξαγωγής, αυτές περιλαμβάνουν ιδίως:

(α) ακριβή κατάσταση σχετικά με τη χώρα προορισμού, τον τελικό χρήστη και την προτιθέμενη τελική χρήση και

(β) πλήρεις πληροφορίες σχετικά με την πορεία αποστολής και τους μεσάζοντες.

Η αρμόδια αρχή είναι δυνατόν να ζητήσει οποιαδήποτε συμπληρωματική πληροφορία που θεωρεί απαραίτητη προκειμένου να λάβει απόφαση σχετικά με την αίτηση.

3. Μία άδεια είναι δυνατό να υπόκειται σε απαιτήσεις και όρους που η αρμόδια αρχή θεωρεί χρήσιμες για να εμποδίσει τη χρήση των σχετικών ειδών για βασανιστήρια ή για επιβολή της θανατικής ποινής ή άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης, όπως είναι η υποχρέωση παροχής γραπτής δήλωσης, υπογεγραμμένης από τον τελικό χρήστη ή η αποδοχή δέσμευσης για μη επανεξαγωγή.
4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 14, παράγραφος 2, η αρμόδια αρχή λαμβάνει απόφαση σχετικά με την αίτηση για παροχή άδειας εντός δύο μηνών. Η αρμόδια αρχή ανακοινώνει αμέσως την απόφασή της στον αιτούντα και, ανάλογα με την περίπτωση, στο κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου θα υποβληθεί η δήλωση εξαγωγής.
5. Εκτός εάν η άδεια για την πράξη εξαγωγής προβλέπει διαφορετικά, η άδεια αυτή επιτρέπει στον αιτούντα καθώς και σε εκείνους που έχουν συμβατικές σχέσεις με αυτόν, να πωλεί, να μεταφέρει, να παρέχει και να αποστέλλει τα είδη που αναφέρονται στην αίτηση σε ένα συγκεκριμένο πρόσωπο, φορέα ή οργανισμό σε μια τρίτη χώρα.

6. Οι άδειες ισχύουν για το σύνολο της Κοινότητας. Η περίοδος ισχύος μιας άδειας είναι έξι μήνες εκτός εάν η αρμόδια αρχή αποφασίσει ότι η περίοδος αυτή πρέπει να είναι συντομότερη.

Άρθρο 7

Αποφάσεις σχετικά με τις άδειες για πράξεις εξαγωγής

Με την επιφύλαξη των άρθρων 8 έως 11, οι αποφάσεις σχετικά με τις αιτήσεις για έκδοση άδειας για πράξεις εξαγωγής όσον αφορά είδη και προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα II λαμβάνονται από την αρμόδια αρχή για κάθε περίπτωση χωριστά, αφού ληφθούν υπόψη όλα τα σχετικά θέματα, συμπεριλαμβανομένης της επιβολής περιορισμών από τη χώρα προορισμού όσον αφορά τη μεταφορά των εν λόγω ειδών, και την αποδοχή των διεθνών υποχρεώσεων και δεσμεύσεων σχετικά με το θέμα αυτό.

Άρθρο 8

Κριτήρια για τη χορήγηση αδειών εξαγωγής για τελική χρήση από μέρη άλλα από τις αρχές επιβολής του νόμου

Όσον αφορά τις πράξεις εξαγωγής σχετικά με είδη και προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα II και προορίζονται για τελικούς χρήστες άλλους από τις αρχές επιβολής του νόμου, η αρμόδια αρχή δεν χορηγεί μία άδεια εάν δεν είναι βέβαιη ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (α) ο τελικός χρήστης χρειάζεται τα είδη αυτά για ένα νόμιμο σκοπό·
- (β) ο τελικός χρήστης θα χρησιμοποιήσει πράγματι τα είδη αυτά γι' αυτόν το σκοπό·
- (γ) τα είδη δεν θα πωληθούν, μεταφερθούν ή παραδοθούν από τον τελικό χρήστη σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, φορέα ή οργανισμό, ιδίως σε αρχές επιβολής του νόμου σε τρίτη χώρα στην οποία έχει αναφερθεί ότι επιβάλλονται βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία.

Άρθρο 9

Κριτήρια για τη χορήγηση αδειών εξαγωγής για τελική χρήση από τις αρχές επιβολής του νόμου

Όσον αφορά τις πράξεις εξαγωγής σχετικά με είδη και προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα II και προορίζονται για τις αρχές επιβολής του νόμου, μία αρμόδια αρχή δεν παρέχει άδεια, εφόσον:

- (α) υπάρχουν ενδείξεις ότι έχουν επιβληθεί ή επιβάλλονται βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία από την αρχή επιβολής του νόμου και,
- (β) η αρμόδια αρχή δεν είναι βέβαιη ότι η σχετική τρίτη χώρα:
 - (i) έχει απαγορεύσει τα βασανιστήρια και άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία στη νομοθεσία της, συμπεριλαμβανομένου του ποινικού δικαίου,

- (ii) παραπέμπει στη δικαιοσύνη τα άτομα που είναι υπεύθυνα για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, και
- (iii) επιβάλλει, σχετικά με τις πράξεις αυτές, άλλες από τη θανατική ποινή κυρώσεις, οι οποίες είναι αποτρεπτικές και ανάλογες με τη φύση των πράξεων που έχουν διαπραχθεί.

Η αρμόδια αρχή δεν χορηγεί άδεια εάν έχει λόγους να πιστεύει ότι τα εν λόγω είδη ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν για σωματική ποινή που έχει αποφασιστεί από δικαστήριο.

Άρθρο 10

Κριτήρια για τη χορήγηση αδειών εξαγωγής για τελική χρήση από τις αρχές επιβολής του νόμου που προβαίνουν σε ανακρίσεις

Όσον αφορά τις πράξεις εξαγωγής σχετικά με είδη και προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα II και προορίζονται για τις αρχές επιβολής του νόμου που προβαίνουν σε ανακρίσεις ατόμων, μία αρμόδια αρχή δεν χορηγεί άδεια εφόσον

- (α) υπάρχουν ενδείξεις ότι κατά τη διάρκεια ανακρίσεων, έχουν επιβληθεί βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία στην εν λόγω τρίτη χώρα, και
- (β) η αρμόδια αρχή δεν είναι βέβαιη ότι η εν λόγω τρίτη χώρα εξασφαλίζει ότι οι καταθέσεις που έχουν ληφθεί με βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία δεν χρησιμοποιούνται ως αποδεικτικά στοιχεία σε δίκη, παρά μόνο ως μαρτυρία λήψης της κατάθεσης κατά προσώπου που κατηγορείται για τις πράξεις αυτές.

Άρθρο 11

Πρόσθετα κριτήρια για τη χορήγηση αδειών εξαγωγής για τελική χρήση από τις αρχές επιβολής του νόμου κατά τη διάρκεια κράτησης

Όσον αφορά τις πράξεις εξαγωγής σχετικά με είδη και προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα II και προορίζονται για τις αρχές επιβολής του νόμου που κρατούν άτομα, η αρμόδια αρχή δεν χορηγεί άδεια, εφόσον

- (α) υπάρχουν ενδείξεις ότι έχουν γίνει βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία σε ένα κέντρο κρατουμένων ή σε μία φυλακή η οποία διευθύνεται ή λειτουργεί ή ελέγχεται από την εν λόγω αρχή επιβολής του νόμου, και
- (β) η αρμόδια αρχή δεν είναι πεπεισμένη ότι η εν λόγω τρίτη χώρα, αφενός, παραπέμπει στη δικαιοσύνη τα άτομα που είναι υπεύθυνα για βασανιστήρια και άλλη σκληρή, ταπεινωτική ή απάνθρωπη μεταχείριση ή τιμωρία που έχει συμβεί σε κέντρα κρατουμένων ή φυλακές και ότι, αφετέρου, επιβάλλει κυρώσεις άλλες πλην της θανατικής ποινής, οι οποίες είναι αποτρεπτικές και ανάλογες με τη φύση των πράξεων που έχουν διαπραχθεί.

Άρθρο 12
Άδειες για την εξαγωγή υπηρεσιών

1. Μία αρμόδια αρχή δεν χορηγεί άδεια για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος (2) (α), εφόσον οι πράξεις εξαγωγής ή η παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο εφαρμογής της σύμβασης ή της συμφωνίας την οποία προτίθεται να διαπραγματευθεί ή να συνάψει ο αιτών, δεν έχουν εγκριθεί βάσει του παρόντος κανονισμού, θεωρώντας ότι, ανάλογα με τη περίπτωση, η πράξη αυτή εξαγωγής ή παροχής υπηρεσιών υπάγεται στη δικαιοδοσία της Κοινότητας.
2. Μία αρμόδια αρχή δεν χορηγεί άδεια για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 5, παράγραφος (2), (β), εφόσον τα είδη στα οποία αφορούν οι υπηρεσίες δεν έχουν εγκριθεί για εξαγωγή από την Κοινότητα στον σχετικό τελικό χρήστη, θεωρώντας ως δεδομένο ότι, ανάλογα με την περίπτωση, η πράξη εξαγωγής αυτή υπάγεται στη δικαιοδοσία της Κοινότητας.

Κεφάλαιο IV

Γενικές και τελικές διατάξεις

Άρθρο 13
Τροποποίηση των στοιχείων που αφορούν τις αρμόδιες αρχές

Τα στοιχεία που αφορούν τις αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο παράρτημα III τροποποιούνται από την Επιτροπή βάσει των πληροφοριών που παρέχουν τα κράτη μέλη.

Άρθρο 14
Ανταλλαγή πληροφοριών

1. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη ενημερώνονται αμοιβαία για τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού και παρέχουν αμοιβαία κάθε συναφή πληροφορία που διαθέτουν σχετικά με τον παρόντα κανονισμό, ιδιαίτερα
 - (α) πληροφορίες σχετικά με άδειες που έχουν χορηγηθεί και άδειες που έχουν απορριφθεί·
 - (β) πληροφορίες σχετικά με τα νέα είδη για επιβολή του νόμου, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων·δοκιμής·
 - (γ) διαπιστώσεις και εκθέσεις σχετικά με τις πολιτικές και τις πρακτικές τρίτων χωρών όσον αφορά τη θανατική ποινή και τα βασανιστήρια και άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση·
 - (δ) πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις και προβλήματα επιβολής του νόμου και αποφάσεις εθνικών δικαστηρίων.
2. Μία αρμόδια αρχή, η οποία λαμβάνει αίτηση για άδεια που αναφέρεται στο άρθρο 6, παρέχει μία σύνοψη της αίτησης στις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών και στην Επιτροπή, εντός δύο εβδομάδων από τη λήψη της αίτησης. Τους ενημερώνει

σχετικά με τους λόγους βάσει των οποίων προτίθεται είτε να απορρίψει την αίτηση, ή να χορηγήσει μία άδεια και για κάθε προϋπόθεση που θεωρεί κατάλληλη.

Εάν ένα κράτος μέλος ή η Επιτροπή υποβάλλει αιτιολογημένη ένσταση εντός δύο εβδομάδων μετά τη λήψη της σύνοψης της αίτησης, η αρμόδια αρχή μπορεί να υποβάλλει νέα πρόταση εντός μιας εβδομάδος.

Αν η αρμόδια αρχή δεν υποβάλλει νέα πρόταση, ή εάν ένα κράτος μέλος ή η Επιτροπή υποβάλλει αιτιολογημένη ένσταση σε κάθε νέα πρόταση εντός μιας εβδομάδος, η απόφαση σχετικά με την άδεια λαμβάνεται από την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 16, παράγραφος (2).

Άρθρο 15 *Έκθεση*

Κάθε αρμόδια αρχή εκπονεί έκθεση δραστηριοτήτων που προορίζεται για την Επιτροπή, στην οποία παρέχει πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των αιτήσεων που έχει λάβει, σχετικά με τα είδη, τα προϊόντα και τις χώρες που αφορούν οι αιτήσεις αυτές, σχετικά με τις αποφάσεις που έχει λάβει όσον αφορά τις αιτήσεις αυτές, τα θέματα ερμηνείας που έχουν προκύψει και σχετικό με κάθε πρόβλημα οργάνωσης ή άλλα προβλήματα που αντιμετωπίζει. Η έκθεση δραστηριότητας εκπονείται για κάθε περίοδο δώδεκα μηνών.

Άρθρο 16 *Επιτροπή*

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή για τους κοινούς κανόνες που εφαρμόζονται στις εξαγωγές προϊόντων, ή όπου έχει συσταθεί με το άρθρο 4 παράγραφος (1) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2603/1969.⁹
2. Όταν γίνεται αναφορά στην παράγραφο αυτή, εφαρμόζονται τα άρθρα 4 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ.

Η περίοδος που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος (3) της απόφασης 1999/468/ΕΚ ορίζεται σε 10 εργάσιμες ημέρες.
3. Η επιτροπή υιοθετεί τον εσωτερικό της κανονισμό.

⁹ ΕΕ L 324, 27.12.1969, σ. 25.

Άρθρο 17
Κυρώσεις

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τους κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις που πρέπει να εφαρμόζονται για παραβιάσεις των διατάξεων του παρόντος κανονισμού και λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για να εξασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.
2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις διατάξεις αυτές στην Επιτροπή, το αργότερο έως τις 30 Απριλίου 2003, και της κοινοποιούν, χωρίς καθυστέρηση, κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση που αφορά τις διατάξεις αυτές.

Άρθρο 18
Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα μετά τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη και εφαρμόζεται άμεσα σε όλα τα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, [...]

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κατάλογος των ειδών που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4

Είδη που δεν έχουν καμία ή ουσιαστικά καμία πρακτική χρήση άλλη από εκείνη της επιβολής της θανατικής ποινής ή βασανιστηρίων και άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας.

<u>Κωδικός ΣΟ</u>	<u>Περιγραφή</u>
ex 4421 90 98 ex 8208 90 00 ex 8543 89 95 ex 9401 79 00 ex 9401 80 00 ex 9402 10 00 ex 9402 90 00 ex 9406 00 39 ex 9406 00 90	Ααγχόνες και λαιμητόμοι. Ηλεκτρικές καρέκλες ειδικά σχεδιασμένες ή τροποποιημένες για την εκτέλεση ανθρώπινων όντων (απόδοση τουλάχιστον 1 000 V). Θάλαμοι αερίων, από π.χ. χάλυβα και γυαλί, σχεδιασμένοι ή τροποποιημένοι για την εκτέλεση ανθρώπων με τη χορήγηση θανατηφόρου αερίου.
ex 8413 81 90 ex 9018 90 50 ex 9018 90 60 ex 9018 90 85 ex 8543 89 95	Αυτόματα συστήματα για ενδοφλέβιες ενέσεις ναρκωτικών ειδικά σχεδιασμένα ή τροποποιημένα για την εκτέλεση ανθρώπων με τη χορήγηση θανατηφόρων χημικών ουσιών.
ex 7326 90 97 ex 8301 50 00 ex 3926 90 99	Ζώνες για ηλεκτροσόκ που έχουν σχεδιασθεί ή τροποποιηθεί για τον περιορισμό ανθρώπων με τη χορήγηση ηλεκτροσόκ ίσου ή μεγαλύτερου των 50.000 V. Σιδηρόμπαλες, αλυσίδες κράτησης και άλυσσοι, ειδικά σχεδιασμένες για τον περιορισμό ανθρώπινων όντων, εκτός των απλών χειροπεδών, των οποίων οι συνολικές διαστάσεις συμπεριλαμβανομένης της αλυσίδας δεν υπερβαίνουν τα 240 χιλιοστά, αν μετρηθούν κλειδωμένες από το εξωτερικό άκρο της μιας έως το εξωτερικό άκρο της άλλης.
ex 7326 90 97 ex 8301 50 00 ex 3926 90 99	Ατομικές μεταλλικές χειροπέδες ή κρίκοι, που έχουν σχεδιασθεί ειδικά για τον περιορισμό ανθρώπινων όντων, με ελάχιστη εσωτερική περίμετρο που υπερβαίνει τα 190 χιλιοστά όταν ασφαλίζονται.
ex 7326 90 97 ex 8301 50 00 ex 3926 90 99	Χειροπέδες για αντίχειρες και όργανα σύνθλιψης του αντίχειρα, συμπεριλαμβανομένων οδοντωτών χειροπεδών για αντίχειρες Ειδικά σχεδιασμένα ή τροποποιημένα εξαρτήματα για τις προαναφερθείσες συσκευές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Κατάλογος ειδών και προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 5

Είδη και προϊόντα που είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν για την επιβολή της θανατικής ποινής ή για βασανιστήρια και άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία.

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
ex 9401 61 00 ex 9401 69 00 ex 9401 71 00 ex 9401 79 00 ex 9402 90 00 ex 9403 20 91 ex 9403 20 99 ex 9403 50 00 ex 9403 70 90 ex 9403 80 00 ex 8543 89 95 ex 9304 00 00	Καρέκλες περιορισμού και πλαίσια με σιδηρά δεσμά. Φορητές συσκευές που σχεδιάζονται ή που τροποποιούνται με σκοπό των έλεγχου ταραχών ή την αυτοπροστασία με τη χορήγηση ηλεκτροσόκ (ίσου ή μεγαλύτερου των 50.000 V, στην περίπτωση εναλλακτικού ρεύματος), συμπεριλαμβανομένων των ράβδων ηλεκτροσόκ, των ασπίδων ηλεκτροσόκ, των αναισθητοποιητικών όπλων, των αεροβόλων όπλων ηλεκτροσόκ (θύσανοι) και άλλων συσκευών.
ex 8424 20 00 ex 9304 00 00	Φορητές συσκευές που σχεδιάζονται ή που τροποποιούνται με σκοπό των έλεγχου ταραχών ή την αυτοπροστασία με τη χορήγηση ειδικών ουσιών εξουδετέρωσης όπως είναι τα δακρυγόνα, το OC (oleoresin capsicum ή "pepper spray") και το PAVA (pelargonic acid vanillylamide, συνθετικό "pepper spray"). Ειδικά σχεδιασμένα ή τροποποιημένα εξαρτήματα για τις προαναφερθείσες συσκευές.
ex 2926 90 95	α-Βρωμοφαινυλακετονιτρίλιο (α-bromobenzyl cyanide) (CA) (CAS 5798-79-8)
ex 2926 90 95	(2-chlorobenzylidene)malononitrile (0-χλωροβενζυλιδενεμλονονιτρίλιο) (CS) (CAS 2698-41-1)
ex 2914 70 90	2-chloroacetophenone (Phenylacyl chloride) (CN) (CAS 532-27-4)
ex 2934 99 90	Διβενζο-[b,f]-[1,4]οξαζεφίνη (CR) (CAS 257-07-8)
ex 2924 29 95	Pelargonic acid vanillylamide (PAVA) ή συνθετικό "pepper spray" (CAS 2444-46-4).
ex 2939 99 90	Oleoresin capsicum (OC) ή "pepper spray" (CAS 8023-77-6)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Κατάσταση των αρμόδιων αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 6

(πρόκειται να συμπληρωθεί από τα κράτη μέλη).